

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., a JUDr. Davida Krysky, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. S.**, nar. X
státní příslušnost Ukrajina
bytem X

zastoupen advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1, Praha 10

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 17. 5. 2023, č. j. OAM-6896-14/ZM-2022,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl žalobcovu žádost o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
2. Důvodem zamítnutí žádosti bylo pravomocné odsouzení žalobce za spáchání úmyslného trestného činu. Tuto skutečnost dokládá trestní příkaz Okresního soudu v Nymburku (dále jen „okresní soud“) ze dne 28. 7. 2020, sp. zn. 4 T 93/2020, který nabyl právní moci dne 12.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

8. 2020. Žalobce se dopustil přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) tím, že dne 12. 7. 2020 na pozemní komunikaci v obci S. od parkoviště u restaurace „U I.“ až před dům č. p. X, kde byl zastaven policejní hlídkou, řídil motorové vozidlo, přestože před jízdou záměrně požil alkoholické nápoje. Při odborném měření na přítomnost alkoholu mu bylo naměřeno 2,67 ‰ alkoholu v krvi a při opakovaném měření 2,86 ‰ alkoholu v krvi. Podle okresního soudu se žalobce nacházel ve stavu vylučujícím bezpečné ovládání motorového vozidla v silničním provozu. Okresní soud proto žalobce odsoudil k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců se zkušební dobou 18 měsíců a k zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 36 měsíců.
3. V přípisu okresního soudu, k němuž byl připojen zmíněný trestní příkaz, je uvedeno, že dne 31. 3. 2022 došlo k osvědčení žalobce po uplynutí zkušební doby podmíněného odsouzení a konec trestu zákazu činnosti nastane dne 12. 8. 2023.
4. Žalovaný konstatoval, že zjištěný stav věci odpovídá důvodu pro neprodloužení zaměstnanecké karty, neboť žalobce byl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin a toto odsouzení nebylo dosud zhlazeno.

II. Obsah žaloby

5. Žalobce připustil, že byl odsouzen pro úmyslný trestný čin, jednalo se ale pouze o jednorázový excés z jinak bezproblémového způsobu života. Navíc šlo o méně závažnou formu trestné činnosti – přečin. Ve vztahu k podmíněnému odsouzení dokonce již dne 31. 3. 2022 došlo k osvědčení se ve zkušební době. Z uloženého trestu zákazu činnosti zbývaly v době podání žaloby necelé dva měsíce, a je tedy dán předpoklad, že se na žalobce bude v brzké době nahlížet, jako by nebyl odsouzen.
6. Dále žalobce žalovanému vytknul, že se vůbec nezabýval přiměřeností dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Podle žalobce je tento zásah zjevně nepřiměřený vzhledem ke skutečnosti, že Česká republika je pro žalobce dlouhodobě výlučným zdrojem obživy, a dále vzhledem k probíhající válce na Ukrajině, která žalobci znemožňuje návrat. Žalobce má v ČR vytvořeno stabilní zázemí, má zde zajištěno bydliště i zaměstnání.
7. Podle žalobce žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil skutkový stav způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem. Žalovaný si neopatřil ani dostatečné podklady ve smyslu § 50 odst. 2 správního řádu. Podle žalobce není závěr napadeného rozhodnutí pravdivý. Dále žalovaný porušil § 2 odst. 1, 3 a 4 správního řádu, neboť nepostupoval v souladu se zákony, nešetřil žalobcovy oprávněné zájmy a nedbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem věci.
8. Žalobce se na rozdíl od žalovaného domnívá, že nebyly splněny podmínky pro vydání napadeného rozhodnutí, neboť není pravdou, že žalobcově žádosti není možné vyhovět. Pokud by si žalovaný opatřil dostatečné podklady, neměl žalobcovu žádost zamítnout.
9. V podání ze dne 24. 8. 2023 žalobce uvedl, že jeho aktuální výpis z rejstříku trestů je bez záznamu, a tento výpis připojil.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěru, že zjištěný skutkový stav odpovídá důvodu pro zamítnutí žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. K naplnění tohoto důvodu dojde již tím, že je cizinec pravomocně odsouzen pro spáchání trestného činu. Dodal, že z cizineckého informačního systému vyplývá, že žalobce pobývá v ČR na základě zaměstnanecké karty od 26. 2. 2020, tedy velice krátce na to, aby si zde vytvořil zázemí a rodinné, majetkové či kulturní vazby. Na území ČR se nenacházejí žádní žalobcovi rodinní příslušníci. Také v žalobě zmiňuje ČR pouze jako zdroj obživy.
11. Žalovaný dodal, že si je vědom mezinárodních závazků, včetně čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). V daném případě ovšem bylo vedeno řízení o žádosti, bylo proto na žalobci, aby sdělil důvody, pro které by měl žalovaný jeho žádosti vyhovět, a konkrétní skutkové okolnosti, v nichž spatřuje nepřiměřený dopad nevyhovění žádosti. V případech, kdy není posouzení přiměřenosti uloženo zákonem, má žalovaný k takovému posouzení podle judikatury přistoupit pouze tehdy, namítne-li to sám účastník řízení. Žalobce však po seznámení s podklady rozhodnutí uvedl, že nehodlá do spisu nic dalšího dokládat a k samotným podkladům se nijak nevyjádřil. Nikdy ani náznakem nenamítl, jaké dopady by mělo rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života mít. Námitku nepřiměřenosti žalobce vznesl poprvé až v žalobě, ovšem ani v žalobní argumentaci neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, jak by mělo být do jeho života zasaženo.
12. Podle žalovaného v dané věci veřejný zájem převažuje nad soukromým zájmem žalobce pobývat na území ČR. Žalobce se navíc do této situace dostal sám vlastním jednáním. S ohledem na stav silné opilosti, v němž se žalobce nacházel, je jen dílem náhody, že nezpůsobil závažnou dopravní nehodu, při které by došlo k ublížení na zdraví nebo škodě na majetku jiných osob. Žalovaný nemohl postupovat jinak, než jak mu ukládá zákon.
13. Dále žalovaný zdůraznil, že napadeným rozhodnutím není žalobci stanovena povinnost vycestovat ani mu není stanoven zákaz pobytu v ČR. Jakmile bude žalobcovo odsouzení zhlazeno, bude moci (bude-li to situace v jeho domovské zemi umožňovat) požádat o vydání oprávnění k pobytu v ČR. Žalovaný si je vědom ozbrojeného konfliktu probíhajícího na Ukrajině, zaměstnanecká karta však není pobytovým oprávněním, které by bylo primárně cíleno na cizince, kterým brání v návratu situace v zemi původu. Pro případy, kdy cizinci brání v návratu objektivní překážka (např. v podobě důvodné obavy z ohrožení života), zákon o pobytu cizinců upravuje možnost získat dlouhodobé vízum za účelem strpění. Podle žalovaného je sice toto vízum podmíněno trestní zachovalostí, v takovém případě je však posuzována přiměřenost, přičemž v případě méně závažné trestné činnosti bývá neudělení tohoto víza obvykle shledáno nepřiměřeným, a proto je vízum nakonec udělováno. Tato možnost podstatně relativizuje důsledky napadeného rozhodnutí. Podle § 97 písm. d) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, má držitel tohoto víza možnost získat za zvýhodněných podmínek povolení k zaměstnání. Nic mu též nebrání v provozování živnosti.

IV. Jednání

14. Na jednání dne 6. 9. 2023 žalobce setrval na svém procesním stanovisku a odkázal na žalobu. Žalovaný se z jednání omluvil s tím, že nemá námitek proti projednání věci v jeho nepřítomnosti.
15. Soud neprovedl důkaz výpisem z rejstříku trestů ze dne 23. 8. 2023, neboť při přezkumu správního rozhodnutí vychází ze skutkového stavu, který zde byl v době rozhodování

správního orgánu (viz dále bod 27). Krom toho okamžik ukončení zákazu činnosti byl zřejmý již ze správního spisu.

V. Posouzení žaloby soudem

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 19. 5. 2023, žaloba byla podána dne 15. 6. 2023), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny požadované formální náležitosti. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
17. Žaloba není důvodná.
18. Posuzovaná věc se týká zamítnutí žalobcovy žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
19. Podle § 44a odst. 11 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 31. 7. 2019 ministerstvo platnost zaměstnanecké karty neprodlouží mimo jiné tehdy, je-li zde důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti zaměstnanecké karty (§ 46e).
20. Podle § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 31. 7. 2019 platí, že žalovaný zruší platnost zaměstnanecké karty mimo jiné z důvodů uvedených v § 37 téhož zákona. Podle § 37 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona ve znění účinném od 10. 5. 2013 žalovaný zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů (a na základě odkazu v § 46e odst. 1 též zaměstnaneckou kartu), jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.
21. Soud souhlasí se žalovaným, že hypotéza citovaného ustanovení byla v případě žalobce bezpochyby naplněna, neboť byl trestním příkazem okresního soudu sp. zn. 4T 93/2020 pravomocně odsouzen za úmyslně spáchaný trestný čin a toto odsouzení nebylo v době vydání napadeného rozhodnutí plně zahlazeno.
22. Jak vyplývá již ze samotného znění § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, pro naplnění jeho hypotézy je podstatné pouze pravomocné odsouzení, a to za spáchání úmyslného trestného činu. Pohnutka pachatele nebo okolnosti, které vedly ke spáchání trestného činu, nejsou relevantní. Jak vysvětlil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 2. 2020, č. j. 7 Azs 192/2019-28, toto ustanovení „*správnímu orgánu nedává prostor pro vlastní úvahu o různých aspektech spáchaného úmyslného trestného činu*“ (blíže viz body 24 a 25 citovaného rozsudku). Ke shodnému závěru, tedy že v případě aplikace § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců nehraje žádnou roli povaha ani typová či konkrétní závažnost úmyslného trestného činu, dospěl Nejvyšší správní soud také např. v rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-47, bod 21.
23. Soud proto nepřisvědčil námitce, podle které měl žalovaný zohlednit, že žalobce spáchal pouze méně závažný trestný čin (přečin) a že byl pouze podmíněně odsouzen.
24. Žalobce sice v žalobě namítá, že brzy na něj bude možné hledět, jako by nebyl odsouzen. V době vydání napadeného rozhodnutí tomu tak však nebylo.
25. Podle § 105 odst. 5 trestního zákoníku přitom platí, že bylo-li pachateli uloženo více trestů vedle sebe, nelze odsouzení zahladit, pokud neuplyne doba pro zahlazení toho trestu, k jehož zahlazení tento zákon stanoví dobu nejdelší. Podle § 105 odst. 6 trestního zákoníku se ustanovení odstavce 5 užije přiměřeně též na případ, kdy pachateli bylo uloženo vedle sebe

více trestů, u kterých může podle tohoto zákona nastat účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen. Za situace, kdy byly žalobci uloženy vedle sebe dva tresty, mohlo dojít k zahlázení celého odsouzení až zahlázením obou trestů.

26. Byť se žalobce dne 31. 3. 2022 osvědčil uplynutím zkušební doby podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody, podmíněné odsouzení nebylo jediným trestem, který byl žalobci uložen. Okresní soud mu totiž uložil také zákaz činnosti v trvání 36 měsíců. Podle § 74 odst. 2 trestního zákoníku se hledí na pachatele, jako by nebyl odsouzen, byl-li trest zákazu činnosti vykonán. S ohledem na nabytí právní moci trestního příkazu dne 12. 8. 2020, byl trest zákazu činnosti vykonán až ke dni 12. 8. 2023, tedy po vydání napadeného rozhodnutí.
27. K pozdějšímu zahlázení trestu zákazu činnosti soud přihlédnout nemohl, neboť podle § 75 odst. 1 s. ř. s. při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. K prolomení tohoto kogentního pravidla může dojít pouze v případech, kdy by bylo ohroženo plnění mezinárodních závazků nebo kdy tak ukládá právo EU. Nevydáním zaměstnanecké karty však mezinárodní závazky (včetně čl. 2, 3 a 8 Úmluvy) porušeny být nemohou, jak bude dále vysvětleno, a právo EU příkaz k zohlednění okolností nastalých po vydání správního rozhodnutí o zaměstnanecké kartě neukládá. K prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. proto není důvod.
28. Soud proto dospěl k dílčímu závěru, že ve vztahu k naplnění hypotézy § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců byl pravomocný trestní příkaz okresního soudu ze dne 28. 7. 2020 dostatečným podkladem.
29. Žalobce dále v žalobě v relativně obecné rovině namítá, že napadené rozhodnutí nepřiměřeně zasahuje do jeho rodinného a soukromého života.
30. V souvislosti s posouzením dopadů do rodinného a soukromého života cizince je třeba zdůraznit, že v případě neprodloužení zaměstnanecké karty z důvodu spáchání úmyslného trestného činu [§ 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců] provedl obecný test přiměřenosti již zákonodárce, neboť na rozdíl např. od důvodů uvedených v § 37 odst. 2 téhož zákona nepodmínil aplikaci § 37 odst. 1 posouzením přiměřenosti (viz též § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců). V běžných případech a v obecné rovině lze totiž předpokládat, že spáchání úmyslného trestného činu bude převažovat nad zájmem cizince na nenarušení jeho soukromého a rodinného života.
31. Takový přístup zákonodárce není ojedinělý a týká se řady ustanovení zákona o pobytu cizinců. Pro tyto případy Nejvyšší správní soud dovodil, že i přes absenci výslovného zákonného požadavku jsou správní orgány povinny s ohledem na mezinárodní závazky vyplývající z čl. 8 Úmluvy výjimečně posoudit přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života cizince, avšak k potenciální aktivaci uvedeného článku musí cizinec ve správním řízení vznést konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života. Teprve pak se správní orgán s touto námitkou musí vypořádat (viz např. rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019-32, bod 13 a judikaturu tam citovanou, nebo výše zmíněný rozsudek č. j. 10 Azs 256/2019-39, bod 15).
32. Ze spisu vyplývá, že žalobce v průběhu správního řízení žádnou argumentaci týkající se jeho rodinného a soukromého života neuplatnil. Při seznámení s podklady rozhodnutí dne 19. 4. 2023 pouze uvedl, že do spisu nechce nic doložit. Od doby nahlížení do spisu do vydání napadeného rozhodnutí dne 17. 5. 2023 uplynul téměř měsíc, žalobce však žádné vyjádření nepodal.

33. S ohledem na absenci žalobcovy tvrzení týkajícího se jeho rodinného a soukromého života nelze žalovanému vytýkat, že se touto otázkou nezabýval. Jak vyplývá z výše uvedené judikatury, byl by tak povinen učinit pouze ke konkrétní námitce žalobce. Obecná žalobní námitka, že žalobce má v ČR zdroj obživy, nemůže na uvedeném závěru nic změnit (k tvrzení žalobce, že zásah do soukromého života je spojen také se situací na Ukrajině, se soud vyjádří dále v bodech 41 a násl.).
34. Soud nicméně nad rámec nezbytného odůvodnění konstatuje, že ani existence rodinného a soukromého života v ČR, i pokud by byla ve správním řízení tvrzena a prokázána, by nemohla sama o sobě vést k vyhovění žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty.
35. V rozsudku ze dne 8. 8. 2022, č. j. 4 Azs 138/2022-46, který se týkal neprodloužení zaměstnanecké karty, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že pokud cizinec prokazatelně nesplňuje účel pobytu, nemůže spoléhat na institut soukromého a rodinného života. Navázal tak na svůj rozsudek ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 320/2019-38, podle kterého je „[v]ždy je nutno posuzovat okolnosti konkrétního případu, zde především účel pobytového oprávnění. Pokud stěžovatelka v daném případě prokazatelně nesplňuje účel pobytu, nemůže spoléhat na institut soukromého a rodinného života. V daném případě stěžovatelka účel pobytu neplnila, prodloužení jejího pobytového oprávnění pouze z důvodů soukromého a rodinného života by vedlo ke zcela absurdnímu důsledku. Zákonné podmínky pro prodloužení pobytového oprávnění založené na účelu pobytu – výkonu podnikatelské činnosti – by byly zcela liché, resp. k prodloužení pobytového oprávnění by postačovalo bez dalšího zohlednění soukromého a rodinného života; takový postup zákon zcela jistě neumožňuje a ani nezamýšlí“ (shodně rozsudek ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 213/2017-34). Obdobně v rozsudku ze dne 17. 8. 2022, č. j. 10 Azs 348/2020-33, NSS zdůraznil, že je třeba respektovat „i znění a smysl zákona, který stanoví pro získání pobytových oprávnění určité podmínky. NSS proto současně ve své judikatuře dodává, že udělení pobytového oprávnění (tím více trvalého pobytu, který představuje pobytové oprávnění nejvyšší) v situaci, kdy žadatel nesplňuje základní podmínky stanovené zákonem o pobytu cizinců, nelze odůvodnit pouhým odkazem na ochranu jeho soukromého a rodinného života“ (viz bod 13 a judikaturu tam citovanou).
36. Jak opakovaně konstatoval Evropský soud pro lidská práva (dále též „ESLP“), smluvní státy Úmluvy jsou podle mezinárodního práva zásadně oprávněny samy stanovit podmínky vstupu cizinců na své území a pobytu na něm (srov. např. rozsudky ze dne 28. 5. 1985, *Abdulaziz, Cabales a Balkandali proti Spojenému království*, stížnosti č. 9214/80, 9473/81 a 9474/81, bod 67, nebo ze dne 21. 10. 1997, *Boujlifa proti Francii*, stížnost č. 25404/94, bod 42). Úmluva cizincům rovněž nezaručuje právo na vstup nebo pobyt v určité zemi. Smluvní státy tak nejsou povinny umožnit cizinci usadit se na jejich území (srov. např. rozsudek velkého senátu ze dne 3. 10. 2014, *Jeunesse proti Nizozemsku*, stížnost č. 12738/10, bod 103).
37. Především pak čl. 8 ani jiné ustanovení Úmluvy nezaručuje právo na udělení konkrétního typu povolení k pobytu, pokud řešení nabízené vnitrostátními orgány umožňuje dotčenému jednotlivci bez překážek vykonávat jeho právo na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek ESLP ze dne 13. 10. 2016, *B.A.C. proti Řecku*, stížnost č. 11981/15, bod 35). Tento závěr převzal ve své judikatuře i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek ze dne 29. 12. 2022, č. j. 3 Azs 238/2022-41).
38. V již zmíněném rozsudku č. j. 6 Azs 163/2015-47 Nejvyšší správní soud poukázal také na to, že „povolení k dlouhodobému pobytu [kterým je i zaměstnanecká karta] je omezeno dobou, na

kteřou bylo vydáno, a uplynutím této doby pozbývá samozřejmě platnosti; nelze pak logicky hovořit o ochraně nějakých nabytých práv nebo oprávněných zájmů, neboť jejich trvání bylo časově podmíněno. To neznamena, že by byla vyloučena aplikace ústavního principu přiměřenosti zásahů do ústavně garantovaných základních práv nebo svobod, např. do práva na respektování soukromého a rodinného života podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 8 [Úmluvy], případně do jiných základních práv. Těžko však hovořit o základním právu v souvislosti s neprodloužením povolení k dlouhodobému pobytu; s tím musí každý cizinec počítat. Je-li následně – v důsledku povinnosti opustit území státu – ve hře obrožení nějakých základních práv (např. práva na život, práva nebýt podroben mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, nebo koneckonců i práva na respektování soukromého a rodinného života), slouží k jejich ochraně jiné právní prostředky (poskytnutí mezinárodní ochrany, jiné pobytové tituly, např. za účelem strpění pobytu pro existenci překážek vycestování atp.)“ (body 23 a 24, zdůraznění doplněno).

39. Případný zásah do rodinného či soukromého života lze totiž adekvátně řešit prostřednictvím víza za účelem strpění podle § 33 zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 11. 2022, č. j. 7 Azs 269/2022-27). Zachování zaměstnanecké karty tudíž není jediným prostředkem, kterým je možné zachovat právo cizince na rodinný a soukromý život (a zároveň je toto vízum způsobilé zabránit případné vážné újmě, která by žalobci mohla hrozit v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině, k tomu viz dále body 41 a násl.). Vzhledem ke zjevnému nesplnění zákonných podmínek pro prodloužení zaměstnanecké karty [§ 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců] je plně postačující, pokud k zachování žalobcových základních práv účinně slouží jiný (byť nižší) pobytový titul, zejm. vízum za účelem strpění. Tento typ pobytového oprávnění nebrání tomu, aby za podmínek stanovených právními předpisy žalobce vykonával zaměstnání nebo podnikatelskou činnost. Jeho obava ze ztráty možnosti obživy je proto lichá.
40. Obdobně k této otázce přistoupil zdejší soud také v rozsudcích ze dne 24. 4. 2023, č. j. 54 A 5/2023-41, ze dne 25. 4. 2023, č. j. 43 A 106/2022-24, ze dne 18. 5. 2023, č. j. 54 A 13/2023-25, nebo 9. 8. 2023, č. j. 54 A 40/2023-40, na jejichž plné odůvodnění soud odkazuje. Závěry uvedené ve zmíněném rozsudku č. j. 54 A 5/2023-41 potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 8. 2023, č. j. 2 Azs 135/2023-33.
41. Žalobce nadto zásah do soukromého života v žalobě spojuje především se situací na Ukrajině. Ochranu před nebezpečím, které by mohlo žalobci hrozit v souvislosti s válečným konfliktem, který na Ukrajině probíhá, je možné rovněž řešit prostřednictvím víza za účelem strpění. K takovému závěru dospěl Nejvyšší správní soud např. v již zmíněných rozsudcích č. j. 2 Azs 135/2023-33, č. j. 3 Azs 238/2022-41 a také v rozsudku ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27.
42. V citovaných rozsudcích Nejvyšší správní soud připomněl obsah závazku *non-refoulement*, který vyplývá mimo jiné z čl. 2 a 3 Úmluvy. Tím je povinnost České republiky nevystavit žádnou osobu, jež podléhá její jurisdikci, skutečné hrozbě vážné újmy na životě či zdraví nebo újme způsobené mučením či nelidským nebo ponižujícím zacházením či trestáním, a to například tím, že bude vyhoštěna či v důsledku jiných okolností donucena vycestovat do země, kde by jí taková újma hrozila.
43. Podle rozsudku č. j. 3 Azs 235/2022-27 ani uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě z území ČR, spojené se zrušením povolení k trvalému pobytu, samo o sobě není v rozporu se závazkem *non-refoulement*. „Stěžovateli se touto povinností neukládá navrátit se do země

původu, nýbrž „jen“ vycestovat z území ČR. Dostát závazku non-refoulement lze přitom například i navrácením cizince do bezpečné třetí země. [...] V posuzované věci má stěžovatel k dispozici účinné prostředky, jak výkonu takové povinnosti po dobu trvání důvodů znemožňujících jeho vycestování zabránit.“ Nejvyšší správní soud dodal, že s uložením povinnosti vycestovat je spjato udělení výjezdního příkazu, který v souladu s § 17 písm. d) zákona o pobytu cizinců opravňuje cizince k pobytu na území po dobu jeho platnosti. Stěžovatel může v této lhůtě iniciovat řízení, v nichž bude zohledňována právě nemožnost jeho vycestování.

44. Argumentem *a fortiori* je tudíž nutno dospět k závěru, že porušením závazku *non-refoulement* není ani zamítnutí žádosti o prodloužení oprávnění k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty. Žalobce může žádat o zvláštní formy ochrany v podobě víza ke strpění pobytu nebo případně i doplňkové ochrany. Soudu je přitom z úřední činnosti známo, že občanům Ukrajiny, kteří nesplňují podmínky pro udělení dočasné ochrany podle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů a ani dalších souvisejících předpisů (neboť pobývali v ČR již před 24. 2. 2022), je z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině udělováno vízum za účelem strpění z důvodu existence překážky vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců (viz např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 5. 1. 2023, č. j. 45 A 3/2022-57, nebo ze dne 26. 1. 2023, č. j. 57 A 3/2022-36).
45. Ostatně Ústavní soud nedávno rovněž konstatoval, že „zrušení povolení k přechodnému pobytu představuje podstatně menší zásah do práv cizinců než v případě jejich vyhoštění, neboť není spojeno se zákazem pobytu na území ČR. Stěžovatelka může usilovat o získání jiného pobytového oprávnění na území ČR. Správní orgány i soudy příležitostně poukázaly na to, že například může podat žádost o udělení víza k pobytu nad 90 dní za účelem strpění jejího pobytu na území ČR podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy z důvodu, že jí ve vycestování brání překážka na její vůli nezávislá.“ (usnesení ze dne 3. 5. 2022, sp. zn. I. ÚS 7/22).
46. S ohledem na výše uvedené soud uzavřel, že žalobce má k dispozici právní prostředky zajišťující, že nemusí bezodkladně vycestovat do země původu, a tudíž nedojde ani k porušení základních práv, které by s nuceným vycestováním do země původu mohlo být spojeno. Jinými slovy, jediným řešením žalobcovy situace z hlediska dodržení mezinárodněprávních závazků ČR, včetně Úmluvy, není nutně pouze prodloužení platnosti zaměstnanecké karty. V situaci, kdy žalobce svým trestněprávním jednáním zapříčinil, že nesplňuje zákonné podmínky pro toto pobytové oprávnění, bylo zamítnutí jeho žádosti v souladu se zákonem.
47. Porušení základních zásad správního řízení žalobce namítl ve zcela obecné rovině a neupřesnil, čím konkrétně měly být porušeny. V obdobně obecné rovině soud konstatuje, že porušení zmíněných zásad neshledal, a odkazuje na výše uvedené závěry, které potvrzují zákonnost napadeného rozhodnutí.
48. Závěrem soud doplňuje, že napadené rozhodnutí je opravdu velmi strohé, s ohledem na výše popsané závěry, v nichž soud vysvětlil, jaký byl předmět řízení a jaké otázky bylo možné zkoumat, však z hlediska přezkoumatelnosti ob stojí. Soud rovněž nepřehlédl, že ve správním spise je založena žádost žalobce doručená dne 3. 5. 2023 o nahlížení do spisu, není zde však žádný doklad o reakci na ni. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce osobně nahlížel do spisu již dne 19. 4. 2023 a od té doby nebyly do spisu založeny žádné další listiny, jedná se o vadu, která neměla vliv na zákonnost rozhodnutí. Krajský soud je navíc oprávněn zrušit

rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení, které nebyly žalobcem výslovně namítány, pouze pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS). Vady, které by bránily přezkumu žalobních bodů, soud v nyní posuzované věci neshledal.

VI. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

49. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, proto žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
50. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl procesně úspěšný. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. září 2023

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu